

Informacja
w sprawie objęcia farmaceutów i techników farmaceutycznych ochroną przysługującą funkcjonariuszom publicznym

Okręgowa Izba Aptekarska w Warszawie informuje, że na podstawie zmiany ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty, farmaceuci zostali objęci ochroną przysługującą funkcjonariuszom publicznym. W ustawie o zawodzie farmaceuty dodano art. 4a zgodnie z którym:

Art. 4a. Farmaceucie podczas i w związku z wykonywaniem w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym swoich ustawowych czynności, przysługuje ochrona prawna należna funkcjonariuszowi publicznemu przewidziana w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. Ochrona taka przysługuje podczas wykonywania czynności o których mowa w art. 4 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1, 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie farmaceuty.¹

Podobną regulację wprowadzono w stosunku do **techników farmaceutycznych** poprzez dodanie art. 91a w ustawie prawo farmaceutyczne przepisu w brzmieniu: *Art. 91a. Technik farmaceutyczny podczas i w związku z wykonywaniem w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym czynności, o których mowa w art. 91, lub innych czynności związanych z produktami leczniczymi lub wyrobami medycznymi, wymagających bezpośredniego kontaktu z pacjentem, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.*

Przyznanie ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego oznacza następujące konsekwencje:

- farmaceuci i technicy farmaceutyczni w sytuacjach wskazanych w ustawie podlegają ochronie prawnej w przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego;
- przestępstwa popełnione na szkodę funkcjonariusza publicznego ścigane są z oskarżenia publicznego;
- czynna napaść na funkcjonariusza publicznego jest surowiej karana;
- odpowiedzialność za napaść na funkcjonariusza została uregulowana odrębnymi przepisami:
 - naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza (art. 222 Kodeksu karnego)
 - czynna napaść na funkcjonariusza (w grupie lub przy użyciu broni lub innego niebezpiecznego narzędzia (art. 223 Kodeksu karnego)
 - wywieranie wpływu na czynności urzędowe (art. 224 §2 Kodeksu karnego)
 - znieważenie funkcjonariusza (art. 226 Kodeksu karnego)

Przypomnieć należy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, farmaceuta jest samodzielnym zawodem medycznym. Apteki, jako placówki ochrony zdrowia publicznego, są elementem systemu ochrony zdrowia. Świadczone są w nich usługi farmaceutyczne, m.in. opieka farmaceutyczna. W ostatnim okresie do tych usług dołączyły testy i szczepienia przeciw COVID-19.

Wprowadzone rozwiązania są odpowiedzią na przypadki napaści na farmaceutów w aptekach. W większości podłożem tych ataków była motywacja rabunkowa, ale zdarzają się przypadki, w których agresja wynika z niezgody na obowiązujące ograniczenia epidemiczne. Wprowadzone przepisy wzmocnią ochronę oraz bezpieczeństwo farmaceutów i techników farmaceutycznych pracujących w aptekach ogólnodostępnych i punktach aptecznych.

Nowe przepisy wchodzi w życie z dniem 12 lipca 2022 r.

Sylwester Majewski – radca prawny

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz ustawy o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1344)
- art. 4a ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 184, z późn. zm.)
- art. 91a ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1977, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).

¹ Art. 4. 2. **Opieka farmaceutyczna** to świadczenie zdrowotne w rozumieniu art. 5 pkt 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), udzielane przez farmaceutę i stanowiące dokumentowany proces, w którym farmaceuta, współpracując z pacjentem i lekarzem prowadzącym leczenie pacjenta, a w razie potrzeby z przedstawicielami innych zawodów medycznych, czuwa nad prawidłowym przebiegiem indywidualnej farmakoterapii, obejmujące:

1) **prowadzenie konsultacji farmaceutycznych** - w celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjenta w związku ze stosowaniem produktów leczniczych, wyrobów medycznych, wyposażenia wyrobów medycznych, systemów i zestawów zabiegowych, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 1, z późn. zm.), oraz wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro i wyposażenia wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylecia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 176, z późn. zm.), zwanych dalej "wyrobami medycznymi" lub środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;

2) **wykonywanie przeglądów lekowych wraz z oceną farmakoterapii, z uwzględnieniem problemów lekowych pacjenta** - w celu wykrywania i rozwiązywania problemów lekowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa w procesie farmakoterapii;

3) **opracowywanie indywidualnego planu opieki farmaceutycznej, z uwzględnieniem problemów lekowych pacjenta** - w celu określenia celów terapeutycznych możliwych do osiągnięcia przez pacjenta stosującego farmakoterapię oraz wskazania sposobów rozwiązywania wykrytych problemów lekowych, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej;

4) **wykonywanie badań diagnostycznych** określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7 - w celu oceny skuteczności i bezpieczeństwa stosowanej przez pacjenta farmakoterapii oraz analizy problemów lekowych występujących u pacjenta, oraz proponowania metod i badań diagnostycznych;

5) **wystawianie recept w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego.**

3. Usługi farmaceutyczne obejmują:

1) **wydawanie z apteki lub punktu aptecznego produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego połączone z udzielaniem informacji i porad dotyczących działania i stosowania oraz przechowywania tych produktów, środków lub wyrobów medycznych;**

3) **przeprowadzanie wywiadu farmaceutycznego;**

4) **udzielanie porady farmaceutycznej** w celu zapewnienia prawidłowego stosowania produktu leczniczego, wyrobu medycznego lub środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w szczególności w zakresie wydania właściwego produktu leczniczego wydawanego bez przepisu lekarza, przekazania informacji dotyczących właściwego stosowania, w tym dawkowania i możliwych interakcji z innymi produktami leczniczymi lub pożywieniem, wydawanego produktu, wyrobu lub środka oraz prawidłowego używania wyrobów medycznych;

6) **wykonywanie pomiaru ciśnienia krwi.**